

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben hához hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok vis-
 zsaadására nem vállalkozik. Előfizetések és hirdetések
 kiadóhivatalhoz intézendők

Az ántánt célja a német militarizmus megsemmisítése.

Derby lord nagykövet beszéde.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) A Reuter-ügynökség jelenti Párisból: A művészek és írók által az angol és amerikai tisztek tiszteletére adott reggelin lord Derby nagykövet beszédet mondott, melyben a következőket jelentette ki:

— Rágalom, hogy a szövetségesek célja a német nemzet megsemmisítése. A mi céljaink és legjobb szándékunk az, hogy a német militarizmust megsemmisítsük, mely nem csak az egész világnak, de német népnek is veszedelem.

Beszéde második részében azt fejtette ki, hogy a Franciaországban és Belgiumban a német brutalitás által fönkretett építményeket sohasem kellene helyreállítani, hogy rombadőlésük hősiességét örökre hirdessék s megmutassák a jövő nemzedéknek, hogy milyen lenne a világ sorsa, ha a németek győztek volna.

Wilsonnak vér kell.

A demokrácia dalai lámája, pacifistáink lelkesen ünnepelt ideálja, Wilson elnök ismét megszólalt. Először visszautasította Burián gróf becsületes, tisztességes ajánlatát a nemkötelező tárgyalásokra. Most pedig még tovább megy. Nem elégszik meg sem négy, sem tizennégy eddigi békepontjával, pedig a magyarországi szabadkőművesek lapja éppen a napokban írta, hogy ezek milyen üdvös békepontok volnának. Wilsonnak azonban nem kell béke, még a saját békepontjai alapján sem. Valódi cézári örület és nérói gonoszság fogta el ezt az embert, aki elevenek és holtak felett akar itélni s egyelőre háboru nyomoruságára itéli a világot.

A *Matin* írja: Rögtön, amikor nyilvánosságra került Wilson válasza Burián jegyzékére, az amerikai politikusok és az entente diplomatái közül igen sokan felkeresték az elnököt és üdvözölték határozott, erős magatartásáért. Wilson ebből az alkalomból bővebben nyilatkozott a béke kérdéséről és kijelentette, hogy minden habozás nélkül az volt a törekvése, hogy rögtön gyökerében fojtsa meg ezt az újabb békekísérletet.

— Tökéletes győzelmet kell aratnunk — mondta Wilson — és semmiféle tárgyalást nem szabad megengedni. Még abban az esetben is ragaszkodnám ehhez az állásponthez, ha a monarchia holnap azt mondaná, hogy elfogadja béke-

feltételeimnek mind a tizennégy pontját. Nem hihetünk ellenségeink szavának. nagyobb biztosíték kell, mint ígéretük, lehetetlen helyzetbe kell szorítanunk őket, amely kizárja, hogy ígéretüket, vagy szavukat megszegjék.

A francia sajtó most már szintén valószínűnek tartja, hogy Wilson, Balfour és Clemenceau nyilatkozatai után az entente-kormányok *nem fognak közös választ adni Burián jegyzékére.* A kormányok minden eszközzel elnyomják az itt-ott mutatkozó békés hangulatot, a lapok pedig célzatos híreket terjesztenek Ausztria és Németország rettenetes helyzetéről, s azt hirdetik, *hogy a németeknek és osztrákoknak már nincs ennivalójuk,* harci kedvük elpárolgott és nemsokára kénytelenek lesznek megadni magukat.

Az *Echo de Paris*, a *Figaro* és a *Victoria* szerint most már csak az ágyuk adják meg a választ. Hervé pedig azt mondja, hogy tárgyalásokról mindaddig nem lehet szó, *a mig a németek visszamen adják Elzász-Lotharingiát, szabaddá nem teszik Lengyelországot és legalább tizenkét millióárdot nem fizetnek Franciországnak.*

Bulgária válaszolt békejegyzékünkre

Szófia, szeptember 23.

A Bolgár Távirati Ügynökség jelenti: A bolgár kormánynak az osztrák magyar békejegyzékre küldött válaszigyzéke így hangzik:

A kir. kormány élénk meglepedéssel fogadta a szeptember 14-iki jegyzéket, melyben Excellenciád valamennyi hadviselő államot közvetlen eszmecserére szólította fel.

Bulgária annál inkább hajlandó résztvenni azokban a diplomáciai lépésekben, melyeknek célja a népeket olyan közeledéshez segíteni, mely a béke létrehozására alkalmas volna, mert hiszen ebben a háboruban csak olyan igényeket támaszt, melyeknek alapelvei végeredményben általános helyesléssel találkozott.

Hadicéljaink egyedül és kizáróan biztonságunk megerősítésében és népünk egységének az etnografiai határok közt való megvalósításában állanak, melyet a történelem jelölt ki számunkra és amelyet a nagyhatalmak elhatározásának megfelelő akták a múltban ismételtelen szentesítettek.

Bulgária változatlanul mindig a nemzetiségi elv álláspontjára helyezkedett. Ma sem követelünk semmit azon túlmenően, amit számunkra néptörzseink tényleges terjeszkedése biztosít.

Ki kell emelnünk az Egyesült-Államoknak azt az ismert fellogását, hogy a Balkán-államok között felmerült konfliktusokat a nemzetiségek jogainak megfelelően kell rendezni. Minthogy az entente-államok Wilson elnök eszméjét nyilvánosan ismételtelen helyeselték, Bulgáriának minden oka megvan arra a következtetésre, hogy e hatalmak kormányai semmi alapvető kifogást nem fognak emelni Bulgária igényeivel szemben.

Amidőn tehát mi is osztozunk Nagyméltóságodnak abban a meggyőződésében, hogy

ros ez elől, hogy a közlélmzési hivatal a tisztviselő igazolványokat kibocsássa s ezeket az irodában fel kell mutatni, mert ma mindenki azzal állít be: tisztviselő vagyok.

Aztán: az ellenőrzés se elég. A tisztviselő egész étlapi árat fizet, nem kap belőle percentet. Mi a garancia, az hogy, akinek fizet, az az egész összeget elszámolja s közben nem vonja le a percentet, mielőtt a pénztárba befizetné?

A tisztviselő étkezését meg kell szabadtani a luxus ételek főzésétől s a luxus menütől.

A mai vegyes rendszer nem tartható fenn.

Vissavert támadások a Szegned állások előtt.

Berlin, szept. 23. A miniszterelnökség hadosztály távirata. A nagyhadhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös hadcsoportja és Böehn vezérezredes hadcsoportja.

Neuve Chapelle től délre egy helyi vállalkozásnál foglyokat ejtettünk. A tüzérségi tevékenység megéléknült Ypern és a labassei csatorna között, a Scarpe két partján és a csatorna szakaszán Marquinothól délre.

Böhm vezértábornagy hadcsoportja: Az Epehytől keletre és délkeletre lévő szakaszokon, valamint az Omignon patak és a Somme között délután a tüzérségi harc ismét hevesebbé vált. Az Epehytől délkeletre lévő vonalaink ellen irányuló angol gyalogsági támadásokat visszautasítottunk. Mint a legutóbbi napokban, úgy tegnap is különösen kitüntette magát a gárdahadosztály. Erős tüzevékenység egész éjjel nem csökkent. Éjjel a támadások során Epehytől keletre az ellenség egyes árokrészekbe befészkelte magát. Előtéri harcok az Oise mellett.

A német trónörökös hadcsoportja. — Ailette és Aisne között tegnap a harci tevékenység ellanyhult. A Champagneban felderítési harcok.

Galwitz tábornok hadcsoportja. A Cote Lorrainen és a Mosel között kora reggel ideiglenesen hevesebbé vált a tüzérségi harc. A Haumont ellen Dampviocuxtól és Remhercourtól délre erős osztagokkal előretörő ellenséget, amelynek felderítő századai több ízben próbálták állásaink erejét kifürkészni, visszavertük. A Moseltől nyugatra kissé előretoltuk vonalainkat. Terzer főhadnagy 42-ik, Faeumer hadnagy 30-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff, első lőszállásmester.

Az olasz fronton nincs esemény.

Budapest, szept. 23. A miniszterelnökségi hadosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

Nincs különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Megbukott a japán kormány.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: TOKIÓBÓL HIVATALOSAN JELENTIK, HOGY A JAPÁN KORMÁNY BENYUJTOTTA LEMONDÁSÁT.

A német kormány parlamentárizálása előtt.

— Döntő tanácskozások. —

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Hintze külügyi államtitkár több politikussal tanácskozott, köztük Erzbergerrel is. A tanácskozásokat ma a konzervatívokkal és nemzeti szabadelvűekkel folytatta.

Payer alkancellár az utóbbi napokban a többségi pártok vezéréivel, főleg a szociáldemokratákkal tanácskozott

több ízben, ma pedig megkezdte a centrummal való tárgyalásait. Ezek a tanácskozások döntő jelentőségűeknek ígérkeznek.

A *Tägliche Rundschau*, a konzervatívok lapja azt írja, hogy a jövő héten nagy események, még pedig döntő nagy események lesznek, amelyek megtisztítják a német politika légkörét.

A központiak egymás mellett.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Szófiából jelentik: Az *Echo de Bulgarie* lap szerint a központi hatalmak hadseregei mindenütt együtt küzdenek az ellenség ellen. Nyugaton osztrák-magyar ezredek, az olasz fronton bolgárok, a Cserna hajlásban német zászlóaljok segítik elő a mienket. Más zászlóaljok is utban vannak s ha kell, a zászlóaljakat hadosztályok fogják követni.

Vilmos császár a magyar tisztetekhez.

Berlin, szeptember 23. A *Lokalanzeiger* haditudósítója jelenti a nyugati frontról:

Vilmos császár beszédet intézett a nyugati harctéren levő magyar és osztrák tisztetekhez és beszédében többek között ezeket mondotta:

— Önök, mint hű segítőtársak, csapattesteikkel együtt a nyugati frontra siettek, miként annakidején mi is nem egyszer mentünk, mint hű szövetsége-

sek, az Önök támogatására. Önök tudják, hogy mi itt nehéz harcok előtt állunk, tudják, hogy kikkel állunk szemben. Amerika most kiadta a jelszót: Elzász-Lotharingiát, melyet a franciák saját erejükből nem tudtak tőlünk elragadni, ajándékkul adják oda Franciaországnak. — Most mindent elkövetnek, hogy ezt a jelszót valóra váltsák.

Német tengeralattjárók tisztjei Newyorkban.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: Az amerikai lapok izgalommal tárgyalják a német tengeralattjáróknak az amerikai partok előtt elért sikereit.

A tengeralattjárók különösen sok petróleumszállító hajót sülyesztettek el, az egyik ilyen hajó kapitánya, aki sokáig volt fogoly egy német tengeralattjárón, egyik newyorki vendéglőben felismerte a német tengeralattjáró tisztjét, aki valószínűleg csónakkal partraszállott, hogy híreket szerezzen.

Egy másik ember, aki szintén egy német tengeralattjáróról szökött meg, elbeszélte, hogy az egyik buvárhajó tisztje fogsága előtt felmutatta neki az egyik newyorki színház jegyét, mellyel előzőleg a színház előadását nézte végig.

Anglia válaszát kedden adját át.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: hivatalos jelentés szerint az angol válaszjegyzéket kedden fogják elküldeni. Régi diplomáciai szokás szerint a jegyzék tartalmát elküldés előtt nem fogják nyilvánosságra hozni.

Az antant offenzívája Palesztinában.

— 18.000 fogoly.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A *Reuter* ügynökség szerint a legutóbbi angol hivatalos jelentés a palesztinai frontról a következőképp szól: Csapataink 5 mértföldnyire jutottak Clobhe, és tartják Nazatetet, valamint a Jordánon átvezető utakat. Eddig 18.000 foglyot ejtettünk és 120 ágyut zsákmányoltunk.

Ujságíró-nap.

Megnyílnak a nyilvánosságunk vasárnap délután a Park szálloda kertjének összes titkai az ujságíró nap *garden party*-jának tiszteletére. Nem egészen népies mulatság lesz ez a kerti ünnepély, mint ahogy az ujságíró sem hétköznapi művészet. A kert maga nagy titkokat rejtget: egy szinkört, amelynek regeszerü ködében kelt életre a nagyváradi színészet s helyet adott minden idők minden nagy színészenek, hogy a fűtől felvert főtcán elmaradottan bandukoló Nagyvárad néha, meleg nyaratszaka, érezzen valamit az irodalom forró lehelletéből, mert télen ez a város taplósipkát húzott s aludt.

Ez a szinkör nem a régi, amint itt nincs semmi a régiségekből. Bádóg a teteje s egészen új kívülről-belülről, ujak a páholyok plüssborításai s a nézőtér cementje, amelyről hiányzanak a padok. Csak az emlékezet a régi s az emlékek, amelyek most felnyílnak, mikor a maiak a szinkör előtt, a terrazon eljátszák a ma furcsa örömeit és tréfáit. Kint fog énekelni a drága *Aggházy Melinda* az emelet magas jegenyefák alatt s talán ha jól hallgatod, a néma szinkör mélyéből visszafelelnék neki rég elmúlt melódiák és dalok...

A kert fenyő- és diófasűrűjében, platánjai alatt jön össze vasárnap Nagyváradnak az a jórésze, amelynek a napi sajtó hü barátja, törekvéseinek támogatója. A sajtó rettenetes életet él, mindig mások dolgain segít, szolgálja mások haladását, Atlaszként tartja a földet, a mások földjét s ő maga összeroskad, mert nincs ideje és módja, hogy a maga bajaival foglalkozzék. Ezen az egy napon megpróbál most beszélni magáról, betegiről, — mert nincs egészséges ujságíró, akit meg ne enne testileg lelkileg az éjszakai káosz s a nappali lázas kiélés, — a bizonytalan sorsról s erről a gyalázatos jelenről, amelynek ő a legnagyobb áldozata.

A vasfa mellett, vagy, ha úgy jobb, a tiszafa alatt, a szép vendéglő előtt egy teát kap minden látogató s végignézhet délután 5-től nyolcig egy csodálatos leleményességgel összealkotott mulatságot.

Két részre oszlik ez a kerti mulatság, mindkettőben patakzani fog a jókedv és ötlet. Lesz egy tréfa: A Hegedüs-hirlapiroda és a Központi és Jegyiroda, *Szigeti Jenővel*. Egy lakásrekvirálás Dajka kapitánynál, Fábry József mint lakáskereső, Kárpáti Miklós a kihágási bíróság előtt. Angelo Budapestről jön és a nagyváradi asszonyoknak ruhát kreál, amilyenekről a Színházi Életből tudnak már a nők sokat. Rajzolnak: Balogh István cég-karikaturákat, Mikes Ödön, Mottl Román és fejeket szoborba karrikíroz Karácsonyi Géza. Elragadó lesz Zsolt Béla kis szindarabja: Szeptember a bástyán. Egy urilány, aki már szerepelt a nyilvánosság előtt, tüneményes táncokkal szerepel az ujságíróknál, kíséreni fogja őt egy másik urilány. Lesz itt sok érdekes, művészi hódító szám és Novomeszky sütemény. E kerti mulatság belépő jegye 10 korona.

Este a Kath. Körben nagy, komoly, előkelő hangverseny egy operanékesnő közreműködésével, egy hegedűművésznővel, táncokat is láthat a néző s végül Ady Endre színes, hangulatos színjátékát: *A műhely t*

játszák el nagyváradi ujságírók: *Berkes Ferenc, Ötvös Béla, Szűts Dezső, Iványi F. József, Barza Ferenc, Katona Béla, Molnár Károly, Horkay Elemér, Zsolt Béla*. A jegyek ára 50, 20, 15, 10, 8 és 5 korona lesz.

Gazdag program ez, gazdagon ellátva művészettel, hangulattal, költészettel, s azal, amit a háborus rablások se tudtak tönkretenni: szellemmel. A jegyeket mindkét hirdapiroda árusítja majd.

A Színház és Művészet külön számot ad az ujságírónapra, amelyet az urilányrendezésőség árusít.

Az Ujságíró nap lánybizottsága a következő hölgyekből áll: Balás nővérek, Balázsovich Mici, Barta Ninus, Belezna Ica, Baudiss nővérek, Bellányi nővérek, Cziffra Berta, Czillér nővérek, Darvas Rózsi, Edelmann Hedy, Étlő Emla, Feledi Annus, Forgács nővérek, Fleischer Annus, Filippi Vilma, Fehér Erzs, Fehér M., Friedländer Juliska, Gerő Duci, Gerő Maca, Géczy Magda, Gyémánt Piroška, Halász Kató, Havas Rózsi, Hecht Irén, Hofbauer Erzs, Horthy Mici, Kolarszky Zsóka, Kőszeghy Andi, Krausz Inci, Kálmán K., Kellner A., Kepes nővérek, Kiss nővérek, Kalenda Boriska, Kazay Maca, Móricz Anci, Mihály Magda, Marton Lili, Moskovits Böske, Moskovits Erzs, Okányi Kató, Osvát nővérek, Petróczy Alice, Perlesz Emmy, Popper Annus, Papp Klári, Papp Gyuszi, Rechar Irén, Rimánóczy Rózsi, Rósenberg Mancsi, Smilovits Sári, Szanditz Annus, Szalai Duci, Schwartz Etza, Schwarz nővérek, Szmazenka Edit, Tassy nővérek, Sernyei Edit, Várnay Ida.

Az ujságíró nap rendezősége kéri a hölgyeket, hogy szíveskedjenek szerdán 25 óra délután 3 órakor a városháza bizottsági termében megjelenni.

Dömötör Ilona Nagyváradon.

Az ujságírónap rendezőségének Budapestre kiküldött tagja késő éjjel telefonálja, hogy Dömötör Ilonának, a m. kir. Operaház kitűnő művésznőjének az ujságírónap hangversenyén való részvétele biztosítva van.

Wekerle és a délszláv kérdés.

A legutóbbi sűrű bécsi tanácskozásoknak előterében főleg a délszláv kérdés áll. Mig Wekerle törekvése az, hogy Bosznia Hercegovina közvetlenül Magyarországhoz csatoltassék, mint *corpus separatum*, gróf Tisza István Bosznia-Hercegovina kérdésében, mint általában az egész Balkán-kérdésben a status quo ante alapján áll.

A legilletékesebb helyen azonban azt a megoldást tartják a legcélszerűbbnek, hogy *Bosznia-Hercegovinát és Dalmáciát csatolják Horvátországhoz*, a mely így Nagy-Horvátországgá lenne, — természetesen továbbra is mint társország, Szent István birodalmának keretében, *Fiuménak, mint corpus separatumnak területét jelentékenyen megnagyobbitják, Cattaro magyar kikötő lesz és Szlavonia régi vármegyéit visszacsatolják Magyarországhoz*. E terv megvalósulásával a megnagyobbodott Horvátország élére egy főherceg kerülne, esetleg mint királyi biztos, a ki a viszonyok konszolidálása után átadná a helyét a kinevezendő bánnak.

Reparálni kell a kihágási ítéleteket.

A belügyminiszter legutóbbi rendelete szerint az árdragításokra vonatkozó kihágási eljárást szigorú ítélettel kell befejezni s ezért a törvényhatósági ügyészek minden enyhe ítéletet kötelesek megfellebbezni. Ezen rendelet alapján *Dóri István* dr városi ügyész a tanácsnak legutóbb hozott azon ítéleteit, amelyek az előző kihágási bíró enyhe ítéleteit megerősítették, a belügyminiszterhez fellebbezte meg.

A fellebbezés azon alapul minden egyes esetben, hogy a miniszter az elzárás büntetését szorgalmazza, mig ezek az ítéletek megelégesznek a legsúlyosabb árdragítás esetében is 20—50—100—200 korona pénzbüntetéssel, amit a terhelt meg se érez. Az ítéletek szerkesztője azon az alapon hozta meg az enyhe ítéletet s alkalmazta a 21. szakaszt, hogy a terhelt büntetlen előéletű, holott ez a kihágási eljárásban nem jöhet számításba, mert nem lévén bünygyi nyilvántartás a közigazgatásnál, a büntetlen előélet nem bizonyos, csupán a terhelt bemondásán alapul, holott a legtöbb esetben sokszorosan elítélttel van dolga a hatóságoknak, aki minden egyes esetben nyugodtan mondja be, hogy nem volt büntetve.

Ezért ezek az ítéletek nem felelnek meg a kormányhatóság s a közszellem kívánságainak, nem tarthatók fenn s az elzárás büntetésével egészítendők ki.

Ezenkívül az eljáró hatóság pld. céndragítás miatt elítélt egyes galiciákat, de elnézte, hogy a céna elrejtése és felhalmozása olyan árdragítás, amelynek megtorlása a rendes bíróságok hatáskörébe tartozik, azonban erről elfeledkezett az eljáró közigazgatási hatóság. Mindezeknek reparálása a belügyminiszterre vár.

HIREK

* A főispán Zalában. *Malatinszky Lajos* főispán leánya látogatására Zalamegyébe utazott.

* *Bárczy István dr Nagyváradon*. Budapest székesfőváros főpolgármestere dr *Bárczy István* vasárnap veje, *Fráter Iván dr* látogatására Nagyváradra érkezik. Ez alkalommal megbeszélést fog folytatni *Lukács Ödön* polgármesterhelyettesével, amely a politikai válsággal áll összefüggésben.

* A király a békejegyzék kapcsán levelet írt a pápának. Luganóból jelentik: Az Avanti közli az Agenzia Centrale jelentését, amely szerint a bécsi jegyzék szerdán érkezett a Vatikánba. A jegyzékhez *Károly királynak* a pápához intézett levele volt mellékelve, amelyben a király utal a Vatikán korábbi békelépésére és biztosítja a pápát, hogy a központi hatalmak minden kívánsága a konfliktus befejezése. *Károly király* leveleiben azonban nem történik utalás arra, miképpen véli a különböző kérdéseket a tárgyalások alkalmával megoldani. Hír szerint a pápa figyelmesen elolvasta a jegyzéket és a levelet, azonban minden nyilatkozattól tartózkodott.

1918 szept. 24

Clemenceau a téli háborútól várja a háboru végét.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: Párisból jelentik, hogy Clemenceau megtekintette Reims megsérült részeit és kijelentette, hogy a háboru vége már nincs messze, csak még a télen át kell kitartani.

A francia kormányt interpellálják a békejegyzékre adott válasz miatt.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: A francia kamara szociáldemokrata képviselői interpellációt jegyeztek ke a kormányhoz a bécsi jegyzékre adott válasz tárgyában.

Miért volt Orlandó Párisban.

Budapest, szeptember 23. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: Orlandó visszatért Párisból, ahol bizonyára erősítéseket kért az olasz hadsereg részére, minthogy az olasz hadvezetőség új osztrák-magyar offenzívától tart.

* Burián külön kihallgatáson. — Bécsből jelentik: Öfelsége ma hosszabb különkihallgatáson fogadta Burián külügyminisztert.

* Városi alkalmazottak nagygyűlése. Magyarország összes városi alkalmazottai szeptember 28., 29. és 30. án országos nagygyűlést tartanak Szegeden. A nagygyűlésen Szeged székhelyvel megalakítják a városi alkalmazottak egyesületét, amelynek az a célja, hogy a háboru alatt és után a városi alkalmazottak anyagi és erkölcsi érdekeiért küzdjön. Az ország városai közül eddig száz-tíz jelentkezett a gyűlésen való részvétel és a mozgalomhoz való csatlakozás végett. A szegedi városi alkalmazottak száztáru bizottságot alakítottak, amelynek a nagygyűlés előkészítése, a vendégek fogadása és elszállásolása a feladata.

* A Kath. Nővédő Egyl. karácsonyi vásárja. Felkérjük mindazon hölgyeket, kik a karácsonyi vásár előkészítő munkáiban részt venni óhajtanak, sziveskedjenek folyó hó 25-én délután 5 órakor a Nővédelmi Hivatal helyiségében tartandó értekezleten megjelenni. Az összejövetel célja a karácsonyi vásár megbeszélése.

Ismerve a hölgyeknek már a múlt évben e téren kifejtett eredményes működését, hisszük, hogy az idén is felkarolják ügyünket s érdeklődésükkel célunk megvalósítását előmozdítani igyekeznek. Elnökség.

* A Böhm—Fráter affér. Ellenőrizhetetlen hírek szerint a Böhm—Fráter ügyben fordulat állott be, amelynek eredménye az lehet, hogy Fráter Emil dr kikerül az afférből, s elégtételt kap. Helyette a pletyka igazi terjesztője ellen indítják meg az eljárást, az ellen, aki Fráter Emil drt megelőzve közölte egy uricsaláddal a diffamáló híreket.

* Spanyolbetegek a toloncok. Kemény L. Ignác kapitány hat toloncot küldött tegnap a biharmegyei kórházba. — Mind a hat spanyolbeteg, ami a toloncházi állapotok szerint nem is csuda. A betegséget az alkaptány leánya is megkapta. A betegség állítólag a harctereken eltemetetlenül rothadó emberi hullák révén került a levegőbe s gyógyszerre fél gramm koloinel és utána kinin.

* A Kath. Legényegylet ujjászervezése. Óriási lelkesedés közepette folyt le vasárnap délután a Legényegylet tisztújító gyűlése. Ötmmel gyűltek egybe, hogy ismét megkezdjék az áldásos munkát, mely a lelki és erkölcsi életre oly nagy hatású s melyet a négy évvel ezelőtt kitört háboru akasztott meg ideig. Az ujonnan megválasztott tisztviselői kar a tagokkal együttesen mindent elkövet, hogy az iparos ifjuság köréből minél több új tagot toborozzon. A folyamatban levő ujjászervezés egészen új vért önt az egylet életébe. Az egylet vezetősége október elején szüreti estély keretében szándékozik az iparosvilág figyelmét és érdeklődését minél nagyobb körben felkelteni.

* Ellenőrzik a központokat. Végrevalahára a kormány gátat vet a központok fele őtlen gazdálkodásának és ellenőrzés alá veszi őket, amint a vasárnapi hivatalos lap publikálja. Nagyon jól udjuv, hogy mihelyt megalakították valamely áru központját, az illető ckk rögtön kánforrá vált. Még csak egy központra volna szükség, amelynek az feladata lenne az összes központok elsüllyesztése. Annak a munkája iránt igazán hálásak lennénk.

* A szénhiány Debrecenben. Ugylát-szik Debrecenben sok baj van a szénhiány miatt. A napokban ismét szünetelt egy napig a villamosszolgáltatás a szénhiány miatt. A város táviratot intézett a belügyi és a kereskedelemügyi miniszterhez és a szénügyek kormánybiztosához és a bajok orvoslását kérte.

* Felemelték az adagokat. A közlelmezési miniszter az erdőkitermelési munkások fejadagját 240 grammal felemelte, a döntésnél és fuvarozásnál dolgozókat 310, a többiekét 110 grammal, de ezt a Faértékesítő r.-t. adja ki nekik. Fráter Barnabás alispán erről értesítette a főszoigabirákat.

* Eltűnt egy asszony. Németh István. né, egy hadbavonult borbély özvegye Téglavető-utca 29. számú lakásáról elment sógorához, s ott nagy panaszkodás után felvágta ereit. Azután elment s nem látták azóta. — Sokat emlegette a Körösbe ugrást, azt hiszik, hogy megvalósította fenyegetését.

* Dr Krüger Jenő a 37-esek belgrádi hangversenyén. A 37-esek Belgrádban most rendezik harmadik művészestijüket, melynek egyik legfőbb pontjával dr Krüger Jenő százados énekszámai lesznek. A következő műsorszámokat fogja előadni:

Puccini: nagy ária a „Bohémek”ből; Schumann: „Ich grolle nicht”; Hildach: A tavasz.

Dr Krüger Jenő négy évi szakadatlan frontszolgálat után most a 37-esek belgrádi pótzászlóaljánál teljesít szolgálatot s így esett meg, hogy a szerbek csikósi fővárosában énekel jótékony hangversenyen, melyet a nagyvárad háziezred rendez.

* Diszes esküvő. Ritka diszes esküvő folyt le szombaton Tépén a nagyprépostsági kastély kápolnájában. Racsek János nagyprépostsági bértó, földbirtokos és neje Szigeti Györfly Eleonora szépséges, kedves leányát Duczikát vezette oltárhoz Bortnyák Menyhért, a körösszegi premontrei gazdaság intézője. Az ünnepélyes alkalomra a csinos kápolnát remekül feldíszítették hófehér virággal zöld girlandokkal. Az esketést Sárkány József derecskei plébános végezte, aki az ifjú párhoz remek beszédet intézett. A szűk családi körben tartott esküvőn násznagyok voltak: Györfly László egri érseki uradalmi intéző Poroszlóról és dr Tóth Kálmán százados, aki az esküvőre utazott haza a harc-térről.

* Örvendetes családi esemény Batt-hyány hercegeknél. Kőpöcsényből írják a Magyar Kurirnak: dr Batthyány Strattmann László herceg felesége: Coroth Mária Terézia grófnő e hét szerdáján egészséges fiúgyermeket szült. Az újszülött 11. gyermeke és 6. fia a hercegi párnak.

* Eljegyzés. Kovács Rózsika és Balázs Sándor jegyesek.

* Dr Kacsvinszky János távozása. — Nagy kitüntetés érte Kacsvinszky Andor káptalani intéző testvérét, Kacsvinszky Jánost, a békésmegyei közkórház sebészeti osztályának főorvosát. A király a kassai állami kórház igazgató főorvosává és ezzel kapcsolatban a VI. fizetési osztályba nevezte ki. Távozása igen súlyos vesztesége Békésmegyei közkórházának. Nagy orvosi szak-tudása, óriási sebészeti gyakorlata mellett egyedül hivatásának élő szakadatlan munkálkodása, amihez a betegekkel való előző-keny, megnyerő bánásmód is járult, annyira keresetté tették a gyulai közkórházat, hogy annak főleg sebészeti osztálya mindig telve volt a legtávolabb vidékről is jövő és itt gyógyulást kereső betegekkel. Odaadó munkásságának és rendkívüli tevékenységének bizonyítéka, hogy az általa végzett nagyobb műtétek száma évenként közel járt a kétezerhez, mely között legnagyobb számmal a hasüregben végzett súlyos műtétek szerepeltek.

* Katonai munkaerők vállalatok részére. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur 1918. évi június hó 14. én kelt 781917. sz. leiratával elrendelte, hogy azok a beadványok, amelyekben katonai munkaerőknek magánvállalatok részére való kirendelése kérik, ivenkint 1 K, a mellékletek pedig ivenkint 30 fillér bélyegilleték alá esnek. — Nagyvárad, 1918. szeptember hó 23. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József s. k. elnök. Dr Sarkadi Lajos s. k. titkár.

* **Vetőmag helyett más gabonát kell adni.** A közlelmezési miniszter értesítette Fráter Barnabás alispánt, hogy a vármegye járásainak beszolgáltatandó kontingenséből le kell vonni a vetőmagszükségletet, mely ittmarad a megyében. Ahol azonban szárazság volt s a termelt gabona vetőmagnak nem jó, ezt más helyről jó minőségű vetőmaggal kell kicserélni. Nehogy azonban a kettős ellátás hibája itt is felüsse fejét, a megye annyi vetőmagot köteles beszo-galtatni minden járásból, mint amennyit kapott pótlásul és kicserélés céljaira. Számításba kell venni ezért azt a vetőmagot, amelyet a miniszteri kirendeltség, a gazdasági egyesület vásárolt s ezt le kell vonni a kontingensből. Az alispán ily értelemben utasította a járási főszolgabírákat.

* **Cipőt a szegény gyermekeknek.** A szegény gyermekek cipőjére újabban a következők adakoztak: Huzella Gyula 100, Klór Antal helyett Jantsovits Jenő dr 51, Grünner A. 100, Színházi előadás 1352, Böllönyi J. 500, Komzsik Alajos 50, Hartmann Sándor, Zucker József, Petrovics M., Breuer Lajos földb. 200, Popovits Athanász 400, Schwartz Gyula 500. Adományok Fráter Iván dr főispáni titkár címére küldendők.

* **Engedélyezik a saját használatra való dohánytermelést.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület dohánytermesztési bizottsága ülése két fontos kérdésben tartott tanácskozást. Az egyik a kincstár részére 1920 ban a természetdóhánnyáru, a másik a saját használatra szolgáló dohánytermesztése volt. A pénzügyminiszter képviselőjében Tömör Kálmán miniszteri tanácsos vett részt az értekezleten, aki elismerte a gazdák panaszának jogosultságát és kijelentette, hogy a pénzügyminiszter megfontolás tárgyává teszi a saját használatra való dohánytermelést.

* **Beteg tiszték jelentkezzenek.** Mindazon tiszték (havidijasok) és tiszt (havidijas) jelöltek, akik a harctérről visszatérve, betegségük miatt vagy mint lábadozók magánápolásban vagy magánkórházban a város vagy a megye területén szabadságon vannak vagy valamelyik pöttestnél vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek szeptember hó 28-án délelőtt 10 órakor (Ór-utca 5. sz. a.) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülmény katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Friedbergi Salomon Ernő altábornagy állomásparancsnok.

* **Eke-bemutató.** A magy. kir. Földmívelési miniszterium kiküldötte Jurenák Miklós folyó hó 25 én a nagyváradi káptalani uradalom ősi gazdaságában közvetlen a major alatt tényleges munkában fogja azon közérdekű szabadalmazott ekéjét bemutatni, mely az uradalom ócska Sack rendszerű ekéjét kireperálás után képessé tette oly munka teljesítésére, hogy az aránylag 60-80 százalékkal többet szánt. Minden más ekénél és barmily talajra egyaránt használható, vezetést nem igényel, minden ekénél tökéletesebb munkát végez, aránylag kevesebb vonó erő igénybevételével. Alulírott Gazdasági Egyesület az érdeklődőknek figyelmébe ajánlja, ezen ekének a helyszínén munkában való megtekintését, hogy meggyőződhessek arról is, hogy a katonai javító műhelyben mint végeztetett annak az ócska ekének az átalakítása. A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület.

* **Felhívás a cipész iparosokhoz.** Értesítem mindazon cipész iparosokat, kik a város-

tól a bőrányagukat eddig meg nem kapták, hogy folyó hó 26-án és 27-én, azaz csütörtökön és pénteken a már ismertetett helyen a délelőtti és délutáni órákban megkaphatják. — Tisztelettel: Czeglédy Jeremiás, ipt. elnök.

* **Borbélyok közgyűlés.** Felhívom az Ipartestület kötelékébe tartozó borbély és fodrász iparosokat, hogy f. hó 24-én, azaz ma kedden este nyolc órakor az Ipartestület helyiségében közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Tekintettel a rendkívül fontos tárgysorozatra, teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnök.

* **Részvények kicserélése.** A Bihar-megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank részvényesei felkéretnek, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt új részvényekre való kicserélés végett a pénztárnál bemutatni sziveskedjenek. Töredék darab részvények vétele, vagy eladása ugyanott eszközölhető.

* **Zeneoktatás.** Láposy Erzsébet zene-tanárnő Bethlen-utca 20 sz. Hegedűből, zongorából, zeneelméletből órákat ad. Óvónői, tanítónői és zeneakadémiai vizsgára előkészít.

TANÜGY

Iskolai szünet a nagyváradi rk. tanítónéközpő intézetben.

A spanyol nátha a nagyváradi rk. tanítónéközpő növendékei között járványszerűen kezdett fellépni. Dr Popovics Miklós intézeti orvos már a múlt héten figyelte a gyakori megbetegedéseket s a tanári karnak is feltűnt az előadásról hiányzó nagy szám. A mostani hét elején nem változott a helyzet legfeljebb annyiban, hogy a meggyógyultak helyett mások keztek gyöngékedni. Ebből úgy látszik, hogy ez a lázzal és köhögéssel járó betegség terjedőben van, miért is arra határozta el magát az intézet vezetősége, hogy a betegség terjedésének megakadályozására gyökeres eszközökhöz nyúl. Erre vonatkozólag a következők közlésére kérték fel lapunkat:

Értesítés

a nagyváradi rk. tanítónéközpő növendékei számára.

A spanyol nátha ragályoszerű elterjedésének megakadályozására az előadásokat kénytelenek vagyunk beszüntetni. Mivel az intézeti orvos 2 (kettő) hetet tart szükségesnek a betegség befolyására, ezen idő leteltével pedig a város által elhatározott szüneti szünet következik, azért az intézet növendékeit ezúton értesítem, hogy az előadások október 9 ig bezárólag szünetelni fognak. — A kiknek házi orvosuk az utazást megengedi, vidéken lakó szüleikhez is elutazhatnak, de az október 10 én kezdődő előadásokra tartoznak megjelenni.

Nagyvárad, 1918 szept. 23.

Mellau István,
igazgató.

Színház.

A színház műsora:

Kedd: Tul a nagy Krivánon.
Szerda: Tul a nagy Krivánon.
Csütörtök: Becsület.
Péntek: Leányvásár.
Szombat délután: Asszony és a bábu.
Este: Harag és Parasztbecsület.

Vasárnap délután: Kaméliás hölgy.
Este: Tul a nagy Krivánon.

Tul a nagy Krivánon.

Farkas Imre megpróbált egyszerre szöveget is, zenét is írni operetthez. Farkas Imre egyike a kedveltebb poétáinknak és ha a „Tul a nagy Krivánon” operettnak csak a szövegét írta volna meg, talán sikerültebb munkával állott volna elő. Szöveget is írni, meg zenét is, egy kicsit soknak bizonyult. Még az első felvonásban csak győzte Farkas Imre valahogy a kétféle munkát. A második felvonástól kezdve a szövegíró is, a zeneszerző is teljesen ellankad, pedig a kettő közül a zeneszerző az első felvonásban sem volt valami erős legény. A végén pedig a közönség csalódottan vonul haza.

A mese végtelenül naiv. Két amerikai fogad arra, hogy vajon a pénz egyedül boldoggá tehet-e valakit? A fogadást egy Amerikába kivándorolt tót családon próbálják ki. Fél millió dollárt kapnak az atyafiak s eleinte meg is vannak elégedve. Az Ancsura leány leghamarább jelenti ki, hogy neki elsősorban az ő Kiss Pistája kell, Pista nélkül a vagyon sem ér semmit. Ezzel kapcsolatosan Ancsura apja és fivére is hiányosnak találják a boldogságot, Farkas ellelejt megmagyarázni, miért, hazajönnek Magyarországra, a harmadik felvonásban az amerikaiak is utánuk jönnek a kis tót faluba, (megint nem tudni, miért), ott mindenki meggyőződik róla, hogy a pénz nem boldogít, ezzel a fogadás sorsa eldőlt, Ancsura Kiss Pistáé lesz, a darabban meginduló egyéb, ugyarilyen naiv szerelmi históriákat Farkas Imre a közönség fantáziájára bizza, bonyolítsa ki mindenki a saját belátása szerint, úgy, ahogy legjobbnak gondolja, a függöny ellenben legördül.

Naivabb szöveggel még ritkán írtak operettet. A librettóban is kell valami összefüggésnek, valami logikának legalább látszania. Farkas Imre szövegében azonban az emberek jönnek mennek, beszélnek minden igazok nélkül, a cselekmény fonálát nem szövök, hanem csak nyújtják, megszakítják, megint felveszik s a végén be sem fejezik. A humor néha egyenesen gyermekes. Zenéjéről pedig egyáltalában nem is érdemes beszélni. Az egész darab legfeljebb a nyáriszinkörben volna előadható, leszállított helyárad és igények mellett népmulatság alkalmával.

Ami Farkas Imre darabjából megmenthető volt, azt a szereplők megmentették. A tót familia szerepeit Stoll Béla, Horváth Nusi és Szigeti Jenő pompás humorral, nagy sikkel adták. Jósika Mici bájos megjelenésével, sikkes táncával és játékaival, elegáns öltözékeivel és igen kellemes organumával, Aggházi Melinda szép énekével, Deák Kornél jellegzetes maszkjával, Gróf László elegáns táncával tünt fel és kapott megérdemelt tapsokat.

A rendezés minden elismerésre méltó.

—r.

Tul a nagy Krivánon. E héten még két este kerül színre a Tul a nagy Krivánon. A két előadásra a jegyek nagyban kelnek. Érdekes, hogy a vidékről is tömegesen érkeznek előjegyzések.

Parasztbecsület. Mascagni örökbecsű operája, a Parasztbecsület teszi különösen népszerűvé a színház e heti műsorát. A gyönyörű opera felújítása zenei esemény lesz.

nemcsak a színháznak, de Nagyvárad városának is. A színház különös buzgalommal készül a felújításra. Az opera előadásán fog bemutatkozni a színház három új tagja: Kozmofszky Emmi, Olgay Lenke és Tamás Alfréd. Kivülök a főbb szerepeket Tóthné Pogány Janka és Békefi Lajos játsszák. Turidu Békefi lesz, Alliót pedig Tamás Alfréd személyesíti.

A becsület. Sudermann értékes színműve, A becsület csütörtökön „A” bérletben kerül előadásra. A színmű idej felújítása a siker jegyében történt.

Leányvásár. A népszerűség színes országútián kevés operettet kísért még annyira a hangos siker, mint a Leányvásárt. Az operett e heti előadásának az kölcsönöz fokozott jelentőséget, hogy a társulat kiváló baritonistája, Tamás Alfréd ezúttal fog bemutatkozni.

MOZI.

Góth Sándor és Ilosvay Rózsi az Apollóban. Talán elsősorban Ilosvay Rózsit említsük, az új fenomen, a Belvárosi Színház csodálatos tehetségű ifjú művésznőjét, akinek a magyar kabaré színpadon való fellépése a reveláció erejével hatott. A fiatal-ság sugárzó pompájában jelentkezett ez a hódító zseni és nemcsak a publikumot, de a művészköröket is elragadta talentumával. A híres Phönix filmvállalaté az érdem, hogy Ilosvay Rózsi az első filmszerepre megnyerte és a fiatal művésznő a Lulu című nagyszerű vígjátékban játssza ezt a szerepet azzal a megvesztegető bájjal és művészi tökéletességgel, ami különös egyéniségét jellemzi.

A Lulu egy briliáns szellemes vígjáték, kiváló írói munka, mely kitűnő alkalmat nyújtott nagy művészeknek bravuros alakításra. Góth Sándor elragadó alakítást produkál, igazi Víg-színházi szerepet játszik, a melyben tehetsége fényesen érvényesül. Remek szerephez jutott a kedves és finom Haraszti Mici, megkapó az érdekes Klóry Lotto és külön sorokat kellene szentelni Szerény Zoltán és Z. Molnár László alakításának. A nagyszabású, szenzációs filmújdonnásot tegnap esti új műsorán forró sikerrel mutatta be az Apolló színház. A Lulu még két este lesz a programon.

Cassilda házassága címen hozta színre tegnap az Uránia műsorának kivételesen érdekes nagy eseményét, a legújabb spanyol drámát, amelyben valósággal Echeagaray szellem lobog.

Felség szeretem! Az udvai élet ragyogó légkörében játszódik az az impozáns színmű, melyet Felség szeretem címmel mutattott be tegnap a Vigadó-mozgósínház. A téma, a millió, a beállítás rendkívül érdekes és új és megkapó. Konceptiójában is szenzációs ez a drámai film, amelynek szereplői mind kiváló színészek. A közönségre mély benyomást tett a darab mely még ma kerül színre.

Igazságszolgáltatás.

Öt évi fegyház a gyujtogatónak. A vasaskőfalvai gyujtogatónak, Torlogye Illésnek bűnpörét befejezte az esküdtszék. Az esküdtek bűnszéknek mondták ki öt gyujtogatásban s mert 24 szekér szénát bosszúból felgyujtott s ez ma nagy érték. A bíróság Szöllőssy Gyula elnöklésével öt évi fegyházra ítélte Torlogyét. Fellebbezett.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Működőtulajdonos: Szent László-nyomda r.-t.

APOLLÓ

mozgósínházban

folyó hó 24 és 25-én
kedden és szerdán

LULU

vígjáték 4 felvonásban.

A Phönix filmgyár remek műve. A főszerepben Goth Sándor, Kláry Lotto, Haraszti Hermin, Szerény Zoltán, Ilosvay Rózsi és Z. Molnár László

A budapesti Apolló-színházban legnagyobb rekordot ért műsor.

Kijárónak keres 14-15 éves leányt a Tiszántúli kiadóhivatala azonnali belépésre.

URÁNIA mozgósínház	MA Felség szeretem. Előadások kezdete hétköznapokon 5 órától, szombat, vasárnap és ünnepnap délután 3 órától.
APOLLÓ mozgósínház	MA LULU. Előadások kezdete hétköznapokon 5 órától, szombat, vasárnap és ünnepnap délután 3 órától.
VIGADÓ mozgósínház	MA Casilda házassága. Előadások kezdete hétköznapokon 5 órától, szombat, vasárnap és ünnepnap délután 3 órától.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Porcellán mozsár ütővel	12
Majolika gyümölcsállvány 6 tányérral	15
Majolika tálca fogóval	8
Majolika cukortartó díszes	8
Majolika gyümölcskészlet	8
Vizes készlet esiszott üvegből	12
Boros	12
Likör	12
Befőttes készlet kristály fehér	12
Gyümölcs készlet kristály üvegből	12
Majolika fali sőtartó színes	8
Majolika vizeskancsó színes	10
Kenyérkosár színes üveggel	10
Chinaezüst cukortartó	10
Chinaezüst gyümölcsállvány	10
Majolika virágváza színes	5
Majolika virágzék	5
Majolika diszfigura	5
Porcellán főzőlábas	5
Porcellán főzőfazék	5
Teáskészlet színes aranyozással	50
Kávészék színes aranyozással	50
Feketéskészlet színes aranyozással	50
Ebédőkészlet felszerelve sz. aranyozással	150
Hidegfelvágott készlet sz. aranyozással	40
Mosdókészlet színes finom díszítéssel	50
Falitükör színes aranyozott kerettel	80
Asztali-lámpa teljesen felszerelve	25
Függő-lámpa teljesen felszerelve	80
Teáspohár chinaezüst foglalásban	8
Teáscsésze színes finom aranyozással	4
Kávészésze	4
Köpcészésze	5
Főzőlábas barna tűzálló füllel	5

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLUS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és díszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó ára 20 fillér, vastagabb betűvel 40 fillér. Legkisebb apróhirdetés ára 2 korona. Apróhirdetések díja előre fizetendő.

Petroleum
hiányában vezetessék be a villanyt a legolcsóbb szerelővel. Cime Kalendánál.

Zongorát
vagy pianinót bérbe keresek. Kardos tanítónő, Körös-u. 44.

Likör
és rumkomposztók, Chartreuse, Benediktiner, Allasch, Meggy stb. essenciák. Törköly, Szilvórium, Seprő, Cognackivonatok használati utasítással a legfinomabb minőségben kaphatók: Farkas István „Apolló” drogeriában, Nagyvárad.

Poloskairtó
Noksin biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Kis üveg 4 K, középvég 8 K, nagy vég 14 K. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Uridivat
Cziller Imre Nagyaruházában. Férfi- és fiúkalapok, nyakkendők, ingek, gallérok, kézelők, zsebkendők, harisnyák, sétatökök, bőrdáruk, pénztárcák, esőköppeny, esőernyők, acélárúk legolcsóbban. Tisztviselőkérdvezmény.

Ruhafesték
valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 70 fillér. Viszonteladók árendében részesülnek. Farkas István „Apolló” drogeriája, Rákóczi-ut 7-B. sz.

Kiadó
születhelyiség. A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület) kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.-t.” irodájában, Saspassage 22. sz. lépcső, 1. emelet. Telefon 14-00.

Jó bizonyítványokkal rendelkező megbízható egyén hivatalos igazolással minőségben állandó alkalmazást nyer az Egyetem Bank és Takarékpénztárnál, Bémer-tér 4.

Butorozott
szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

Paradicsomot
kgr-onként 70 fillérért házhoz szállítunk 50 kg. vagy nagyobb mennyiségben. Megrendeléseket csak posta útján Vámház-utcai irodánkba kérjük. Moskovits Adolf és Fiai r.-t.

Takarmánytők
hizlalási célra nagyobb és kisebb mennyiségben is állandóan kapható Mihelyfy Jenő cégnél. Előjegyzés elfogadatik. Telefonszám 14-

Középkorú
urinő háztartás szakemberi vezetésére vállalkozik. Szaniszló-utca 60.

Fényképészeti
lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Ne dobja ki pénzét
ruháért, mert a kioldón bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag tisztíthatja. Egy levél ára 70 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, a városháza mellett.

Tyukszemirtó
három nap alatt elmulaszt tyukszem, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-B. sz.

Pemete
és hársfamézscukorka elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatása. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszertárában, a városháza mellett.

Jogi könyvek
gyűjteményes kiadások, Corpus Juris Hungarici 1900-ig bőrkötésben stb. eladók. Cim a kiadóban.

Tavaszi
szepők, májfoltok, bőrvörösség, kiütés, mitesszerek ellen biztos az IPO-krém. Ára 5 kor. és szappan Víóra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Békeminőségű

finom kelméből készült

leány és nőikabátok
200 K-tól 600 K-ig kaphatók
Kossuth-u. 2. (emeleten)
WITRAELNÉL, d. u. 2-től 4-ig.

Felső Kereskedelmi és Polgári iskolából kimaradt tanulókat magánvizsgára előkészít felelőséggel

a Középiskolai Előkészítő
Donát-tanfolyam

Beöthy Ödön-utca 30. sz. Telefon 1000.

Új kereskedelmi tanfolyam

hölygek részére (gyors- és gépírás, számtan, könyvvitel, helyes és szépírás) szeptember 15-től kezdve a DONÁT-féle tanfolyamban Beöthy Ödön-utca 30. Telefon 1000. Telefon 1000.

LEGF. BUZACSIRIZ,

folyékony „ARGOS” csiriz, faszeg, mindentféle CIPÉSZKELLÉKEK, BŐRTALPVEDŐK stb. Legf. CSONTENYV kapható Stern Miklós bőrhulladék üzletében Nagyvárad, Zöldfa-u. 9. sz. Vidékiek kérjenek árajánlatot

A Sajtó hölgybizottság

könyv és lapterjesztő vállalata: a Kossuth Lajos-utcai trafikban ajánlja könyveit és lapjait

Ne vásároljunk könyveket, mielőtt szét nem néztünk a Sajtó hölgybizottság

BIZOMÁNYI ÜZLETÉBEN
Támogassuk ezen új vállalatot!!!

Mocsáry Sándor

TELEFON: 1404.

Zöldfa-épület, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő, bádigos, lakatos, műszerész és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és National Cassa javító. Electrotechnikai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram-szálas Tungstram-égők, villanyvasalók állandóan raktáron.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Parkszálloda épületében

Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója.
Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

Több kisebb nagyobb bérház

ELADÓ.

A vételhez szükséges jelzőlogköcsönöket előnyös feltételek mellett bonyolítja le a

Nagyvárad Takarékpénztár
Teleky-utca 2. sz.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP: NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos főzőedények, Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. **Csillárok**, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig. **Villamos motorok** nagy választékban kaphatók. Költségvetéseket díjmentesen készítünk.

A telep telefonja 514.

Főszerelő telefonja 55.